

DÉLMAGYARORSZÁG

AZ MSZMP SZEGED VÁROSI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

Megkezdődött az országos közművelődési tanácskozás

Napirenden: a kultúra, a magatartás, az életmód

Csütörtökön a Parlament kongresszusi termében megkezdődött az országos közművelődési tanácskozás. A kétnapos konferencián a közművelődési törvény 1976. évi megalkotása óta eltelt idő legfontosabb tapasztalatait vitatják meg. Több száz népművelő, szociológus, kultúrakutató, és számos más, a kulturális életben tevékenykedő szakember elemzi azokat a társadalmi és kulturális kérdéseket, amelyekre a közművelődésnek is választ kell adnia.

A megnyitón jelen volt **Aczél György**, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, **Sarlós István**, a Minisztertanács elnökhelyettese, a Politikai Bizottság tagjai, és **Pozsgay Imre**, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára.

Megnyitó beszédében **Győri Imre**, az Országos Közművelődési Tanács elnöke emlékeztetett: a tíz évvel ezelőtt tartott hasonló tanácskozás fő célkitűzése az volt, hogy elősegítse az 1974-es közművelődési párthatározat egységes értelmezését, és biztatást, ösztönzést adjon annak gyakorlati végrehajtásához. Egy évtized múltán politikai és szakmai kötelesség az áttekintés, és szükség van arra is, hogy az időközben megváltozott gazdasági és társadalmi körülmények figyelembevételével gondoljuk újra és vitassuk meg: mit kell tennünk a hosszú távra érvényes közművelődési párthatározat még eredményesebb végrehajtásáért — mondotta.

A tanácskozást széles körű előkészítő munka előzte meg: mintegy ezer szakember, s az érintett tanácsai, társadalmi szervek illetékes testületei véleményezték az értekezlet vitanyagát. Természetesen a vitára javasolt témák nem lezártak, de a fő figyelmet azoknak a gyakorlati tennivalóknak a megtárgyalására és tisztázására kell fordítani, amelyek a megváltozott körülmények között is reálisan segíthetik elő még eredményesebb társadalmi fejlődésünket — hangoztatta. Utalt a kulturális demokrácia, s ezen belül a közművelődés demokratizmusára és mozgalmi jellege továbbfejlesztésének kérdéseire, mint azokra a problémakörökre, ahol az előrelépés olyan energiákat szabadíthat fel, olyan tartalékokat mozgósíthat, amelyek a nehéz gazdasági körülmények között is javíthatják és erősíthetik a közművelődési munkát.

Eredmények és gondok

A megnyitó beszédet követően **Köpeczi Béla** művelődési miniszter tartott vitaindító előadást a közművelődés helyzetéről, fejlesztésének feladatairól. Az elmúlt tíz esztendő fejlődési tendenciáit áttekintve hangsúlyozta: jelentős eredményeket értünk el a kultúra demokratizálásában, abban, hogy felkeltsük és ki-elégítsük a tömegek kulturális igényeit, és felkészítsük az ifjúságot az általános műveltség és a szakmai tudás befogadására.

Mint mondotta: ma a

megfelelő korosztályú gyermekek 96 százaléka végzi el az általános iskolát, 78 százaléka szerez bizonyítványt középfokon, vagyis szakmunkásképzőben, szak-középiskolában, illetve gimnáziumban. Nőtt a felsőfokú iskolai végzettségük száma. A rádió műsora minden otthonba eljut, a televízió-előfizetők száma elérte a 2,9 milliót. A lakosság vásárolta könyvek értéke 1983-ban 3,1 milliárd forint volt, átlagosan egy-egy lakosra 7-8 kötet jutott. Jelentősen nőtt a múzeum- és a kiállítástárlatokat száma, és tavaly már meghaladta a 18 milliót.

Ellenben stagnál a színházak látogatóinak, az amatőrmozgalm résztvevőinek, a könyvtárakba beiratkozók, a koncertlátogatóknak a száma, s a tíz évvel ezelőttihez képest visszaesett a mozilátogatók, a szakkörök száma. Emelkedett viszont az ismeretterjesztő előadásokon résztvevők aránya, gyarapodott a hanglemezkiadás és -vásárlás, 1981-es statisztikai adatok szerint a közönség érdeklődésének homlokterében a rádióhallgatás, a tévénézés, a könyv-, az újság- és a folyóirat-olvasás áll.

A közművelődésben tapasztalható fejlődés tehát számottevő, a mennyiségi adatok azonban nem feltétlenül utalnak a minőségre — mutatott rá a miniszter. Nem hagyható figyelmen kívül, hogy a felnőtt lakosságnak csaknem 34 százaléka nem végezte el az általános iskola nyolc osztályát, s számos fiatal hagyja abba általános iskolai tanulmányait. Részben a jövedelmi viszonyok alakulása, részben az elhelyezkedési lehetőségek kiszélesedése miatt a fizikai dolgozók gyermekeit zömmel a szakoktatási intézményekbe küldik, és ke-

vésbé a felsőoktatásiakba. A társadalmi igazságtosság és a tehetségek helyes kiválasztása azt kívánja, hogy a fizikai dolgozók gyermekei nagyobb számban végezzenek felsőfokú stúdiumokat. Az iskolai végzettség ugyanis — a tapasztalatok és a vizsgálatok bizonyosága szerint — meghatározza a kulturális érdeklődés jellegét és intenzitását. Ez is emellett szól, hogy művelődéspolitikánk középpontjába az oktatást kell állítanunk — hangsúlyozta.

A terjesztett kultúra minőségéről szólva kifejtette: az általános és a szakmai műveltség tartalma és szemlélete korszerűbb lett. Az általános és a középiskolából kikerülő fiatalok tudásszintje azonban gyakran még nem kielégítő. Ez a rossz tanítási módszereknek és a szükséges erőfeszítés hiányának is tulajdonítható — tette hozzá. Jellemző kulturális életünkbe, hogy az elmúlt évtizedben egyre fokozódó igény mutatkozott a szórakoztatás különféle formái iránt, s ezt a szükségletet gyakran az értelemnek és az izlésnek tett engedmények árán elégítették ki.

A humánus értékek megőrzéséért

A továbbiakban kitért a kultúra támogatásával összefüggő kérdésekre, majd a közművelődés terjesztette műveltség tartalmát elemezve kiemelte a tudományos világnézet közvetítésének fontosságát, a társadalmi valóság hiteles megismertetésében a közművelődésre háruló feladatokat. Az elmúlt 10-15 esztendő (Folytatás a 2. oldalon.)

Magyar—finn megbeszélés

Budapesten október 1-4. között tartotta ülését a Magyar—Finn Szabadkereskedelmi Vegyes Bizottság és a Magyar—Finn Gazdasági, Ipari és Műszaki-Tudományos Együttműködési Vegyes Bizottság.

Az ülésen megállapították: Magyarország és Finnország kereskedelme az elmúlt évi visszaesés után idén ismét növekszik, a kivitel és behozatal nagyjából kiegyenlített. Tovább javítja a két ország közötti kereskedelem feltételeit, hogy a tíz éve kötött szabadkereskedelmi megállapodás alapján 1985. január 1-től mindkét országban a másik ország áruit terhelő vámok utolsó részlete is megszűnik.

Tíz év alatt a magyar—finn kereskedelmi forgalom értéke több mint háromszorosára növekedett.

A vegyes bizottság ülésén megállapodtak abban, hogy a két ország közötti fizetéseket 1985. február 1-től az eddigi bankszámlás elszámolás helyett szabad devizában teljesítik. (MTI)

OTT-ülés

Csütörtökön az Országos Társadalombiztosítási Tanács **Prieszol Olga** elnökletével ülést tartott. A testület **Bartos István**nak, az OTT titkárnak előterjesztésében meghallgatta és jóváhagyólag tudomásul vette a társadalombiztosítás állami irányításával kapcsolatos feladatok végrehajtásáról szóló tájékoztatót.

A testület megerősítette tisztségükben a Vasutas Társadalombiztosítási Tanács tisztségviselőit, és jóváhagyta a megyei és a fővárosi, valamint a Vasutas Társadalombiztosítási Tanács működési szabályzatát. Az OTT jóváhagyta 1984. IV. negyedévi munkaprogramját. (MTI)

Az NDK megalakulásának 35. évfordulója alkalmából

Nagygyűlés Budapesten

A Német Demokratikus Köztársaság megalakulásának 35. évfordulója alkalmából csütörtökön ünnepi nagygyűlést rendezett a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa Budapesten az EVIG Művelődési Házában. A mintegy ötszáz résztvevő között ott voltak a nagyvállalat munkásai, a kőbányai vállalatok, üzemek és intézmények dolgozói. Az elnökségben **Németh Károly**, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, **Trautmann Rezső**, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, **Juhár Zoltán** belkereskedelmi és **Veress Péter** külkereskedelmi miniszter, **Nagy János**, külügyi államtitkár, **Kótai Géza**, az MSZMP KB külügyi osztályának helyettes vezetője, továbbá a főváros, valamint Kőbánya politikai, társadalmi, gazdasági életének kiemelkedő képviselői foglaltak helyet.

A megjelenteket **S. Hegedűs László**, a HNF Országos Tanácsának titkára üdvözölte. Ezután **Faluvégi Lajos**, a Minisztertanács elnökhelyettese, az Országos Tervhivatal elnöke emelkedett szólamra. Bevezetőben emlékeztetett: 35 éve annak, hogy munkás-paraszt hatalom jött létre német földön; amely a nemzetközi proletariátus halhatatlanjait, **Marxot és Engelst** adta a világnak, amelyen a munkásmozgalm hajnalától kezdve sosem szűnt meg a harc az igazságosabb társadalmi rendért, s a múlt században és a századelőn a nacionalista torzulásokkal szemben igen erőteljes volt a munkásosztály internacionálisizmusa.

A német munkásmozgalmnak és nemzetközileg nagyra becsült vezetőinek: **Rosa Luxemburnak**, **Clara Zetkinnek**, **Karl Liebknechtnak**, **Ernst Thälmannnak** és még nagyon sokaknak megkínlódtott alma vált valóra 1949. október 7-én. Az ő történelmi örökségüknek, társadalomformáló eszméiknek, szellemüknek a beteljesülése volt **Wilhelm Pieck** és **Otto Grotewohl** jelképpé vált kézfogása, és ezzel a Német Szocialista Egységpártnak a megszületése, a német dolgozók egysege, a demokratikus német állam alapja.

A három és fél évtizedre visszatérítve a miniszterelnök-helyettes kiemelte:

— Az új állam nagyon nehéz helyzetből indult, nemcsak a háború okozta pusztulás miatt, hanem azért is, mert az egykori Németország iparilag kevésbé fejlett részen alakult meg.

A szónok a továbbiakban elismeréssel szólt azokról az eredményekről, amelyeket az NDK az országépítő munkában elért.

Kétoldalú kapcsolatainkról szólva **Faluvégi Lajos** hangsúlyozta:

— Hazánk és a Német Demokratikus Köztársaság együttműködése a szocialista eszmék, az érdekek és a célok közössége alapján fejlődik. Kapcsolataink széleskörűek és sokrétűek, a politikai, a gazdasági, a kultu-

rális és a tudományos életre egyaránt kiterjednek. Együttműködésünkben a Magyar Szocialista Munkáspárt és a Német Szocialista Egységpárt testvéri összeforrottságának, s **Kádár János** és **Erich Honecker** elvtárs rendszeres találkozóinak meghatározó szerepük van. Párt-, állami és társadalmi szervezetek mindannyiunk számára értékes és hasznos kapcsolatokat tartanak egymással.

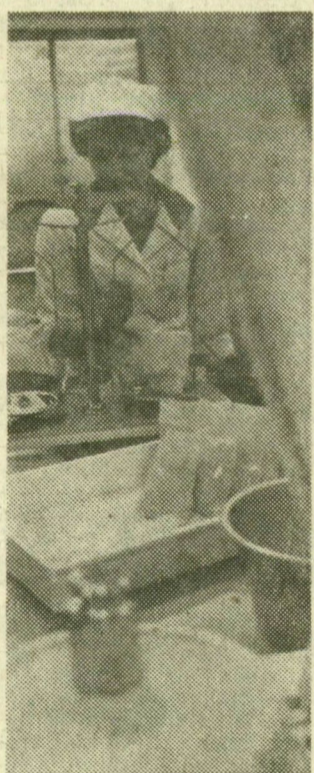
— Kétoldalú árucseré-forgalmunk értéke jelenleg mintegy 45 milliárd forint évente. Az NDK második legnagyobb szocialista kereskedelmi partnerünk, míg Magyarország a harmadik helyen áll az NDK-nak a szocialista országokkal folytatott külkereskedelmében.

— Most azon munkálkodunk, hogy a KGST-tagországok felső szintű gazdasági értekezletének szellemében továbbfejlesszük az 1986-1990 között folytatandó gazdasági együttműködésünket — folytatta a miniszterelnök-helyettes. — Ezt elsősorban a tartós termelési kooperációk, a vállalatok közötti közvetlen kapcsolatok bővítésével kívánjuk megvalósítani. A járműgyártás, az elektronikai ipar, a vegyipar, a mezőgazdasági gépipar és a könnyűipar egyaránt újabb lehetőségeket kínál arra, hogy együttműködésünket elmélyítsük. Nagy fontosságúnak tartjuk a műszaki és tudományos együttműködést, ezen belül a kutatások összehangolását, különösen azokban az ágazatokban, amelyekben világszerte a leggyorsabb műszaki fejlődési folyamatok mennek végbe, például a robottechnikában vagy a biotechnikában.

Faluvégi Lajos vezetésével tolmácsolta az MSZMP Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság kormánya és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa jókívánságait az NDK népének, az NSZEP Központi Bizottságának és vezetőinek az évforduló alkalmából.

Ezután **Karl-Heinz Lugenheim**, a Német Demokratikus Köztársaság budapesti nagykövete az NDK kormánya és népe nevében köszönetet mondott azért, hogy hazánk is megemlékezik nagy nemzeti ünnepükről, majd szólt arról, hogy 1949. október 7-vel új élet kezdődött az NDK népe számára. A nagykövet a továbbiakban méltatta azokat az eredményeket, amelyeket a társadalmi élet, a gazdaság, a tudomány és a kultúra területén elérték. Nagy jelentőségűnek ítélte a Német Szocialista Egységpárt és a lakosság között kialakult bizalmat, amelynek alapján a baráti szocialista országokban megszilárdult a nép erkölcsi-politikai egysége. Mindezekhez az eredményekhez jelentősen hozzájárult a Szovjetunióval és a többi szocialista országgal kötött megbonthatatlan szövetség, szilárd barátság — hangoztatta.

A beszédek elhangzása után a résztvevők megtekintették a KISZ Központi Művészgyűjtésének ünnepi műsorát. (MTI)

Nagy László felvétele

Bő évtizede a Marx téri feketepiac egyik slágere volt a **Vegeta**. Utóbb importáltak belőle, mára pedig eljutottunk odáig, hogy Magyarországon, éppen Szegeden gyártják. A Szegedi Paprikafeldolgozó Vállalat már korábban szerződést kötött a jugoszláv **Podravka** céggel, ennek alapján kezdődött meg a **Vegeta** probagyártása. A licenccel átadó gyár szakemberei a probagyártás idején a helyszínen nyújtottak segítséget az induláshoz.

Szegedi Vegeta